

D E C I Z I E

07 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
JudecătoriiValeriu Doagă
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Societatea cu Răspunderea Limitată „Naturvins”,

în cauza civilă la cererea introductivă depusă de Inspectoratul Fiscal de Stat raionul Ștefan-Vodă cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de Societatea pe Acțiuni „Vinarii Răscăiețeni”,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2017, prin care a fost respinsă contestația Societății cu Răspunderea Limitată „Naturvins” privind constatarea încălcărilor în acțiunile/inacțiunile lichidatorului Lungu Marcel în cadrul procedurii de insolvabilitate a Societatea pe Acțiuni „Vinarii Răscăiețeni”,

c o n s t a ț ă:

Prin hotărârea Curții de Apel Economice din 07 iulie 2009, s-a intentat procesul de insolvabilitate față de SA „Vinarii Răscăiețeni”, iar prin hotărârea adunării creditorilor din 03 noiembrie 2009 (proces-verbal nr. 1 din 03 noiembrie 2009) s-a decis aplicarea Planului de redresare a insolvabilității SA „Vinarii Răscăiețeni”.

Prin încheierea Curții de Apel Economice din 23 martie 2010, instanța de insolvabilitate a confirmat Planul de redresare a insolvabilității SA „Vinarii Răscăiețeni”, elaborat de administratorul insolvabilității, cu stabilirea termenului de executare a planului de 3 ani, cu stingerea integrală a datoriilor validate, în valoare totală de 2 401 637,23 lei. Respectiv, termenul de stingere integrală a creanțelor conform programului de stingere a creanțelor a fost data de 22 martie 2013.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2015, a fost destituit Busuioc Vladimir din funcția de administrator al insolvabilității SA „Vinarii Răscăiețeni”, fiind desemnat în calitate de administrator al insolvabilității Lungu Marcel. S-a obligat Busuioc Vladimir să transmită imediat lui Lungu Marcel, prin Act de predare-primire, actele de constituire ale activității economico-financiare a întreprinderii, ștampilele și cheile de la întreprindere, totodată s-a obligat Busuioc Vladimir să prezinte instanței de insolvabilitate în termen de 14 zile un raport desfășurat care să cuprindă toate acțiunile administratorului insolvabilității, din data desemnării până la data destituirii, privind fluxul mijloacelor bănești, executarea măsurilor de asigurare și acțiunile privind valorificarea masei debitoare a SA „Vinarii Răscăiețeni”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 aprilie 2015, a fost dispusă intentarea procedurii de faliment cu dizolvarea SA „Vinarii Răscăiețeni”, valorificarea

și lichidarea masei debitoare, și desemnarea lui Lungu Marcel, deținătorul autorizației nr. 29 din 14 ianuarie 2015, în funcția de lichidator al SA „Vinarii Răscăiețeni”.

La 04 aprilie 2016, SRL „Naturvins” a depus o contestație cu privire la acțiunile/inacțiunile a administratorului insolvenței/lichidatorului.

În motivarea contestației a indicat că în cadrul procedurii de insolvență a SA „Vinarii Răscăiețeni”, lichidatorul a manifestat următoarele acțiuni: ascunderea și neincluderea în Raportul privind veniturile și cheltuielile pe anul 2015 a obligației masei debitoare în mărime de 1 761 388, 75 lei datorate creditorului masei SRL „Naturvins”; neincluderea în Raportului administratorului prezentat la ședința comitetului creditorilor din 11 august 2015 a obligației masei debitoare în mărime de 1 761 388, 75 lei datorate creditorului masei SRL „Naturvins”; neexecutarea în regim de urgență și prioritar a obligațiilor masei debitoare, rezultate în preluarea și executarea după intentarea procesului de insolvență, a contractului de procesare și păstrare struguri încheiat între debitorul insolvent SA „Vinarii Răscăiețeni” și SRL „Naturvins”; neexecutarea până în prezent a hotărârii adunării creditorilor SA „Vinarii Răscăiețeni” din 28 iunie 2013 prin care s-a decis achitarea obligațiilor masei față de creditorul masei SRL „Naturvins” din sumele obținute în urma valorificării masei debitoare rămase; neexecutarea la solicitarea expresă a creditorului masei SRL „Naturvins” a datoriilor restante față de acesta pentru o perioadă mai mare de jumătate de an de zile, perioadă în care din masa debitoare au ieșit sume impunătoare prin care putea fi stinsă obligația respectivă; aplicarea licitației repetate fără a notifica în prealabil creditorii despre posibilitatea transmiterii masei debitoare în contul creanței și fără așteptarea curgerii termenului de 20 de zile de la notificare, obligație prevăzută de art. 119 alin. (2) din Legea insolvenței; vânzarea prin negocieri directe a bunurilor masei debitoare fără a dovedi imposibilitatea vânzării acestora prin licitație, obligație prevăzută de art. 117 alin. (10) al Legii insolvenței, și prezentarea de informații eronate în acest sens la ședința comitetului creditorilor din 11 august 2015.

Solicită aplicarea în baza art. 68 alin. (1) din Legea insolvenței, față de administratorul insolvenței/lichidatorul Lungu Marcel a sancțiunii sub formă de avertisment, luarea de act de încălcările legii insolvenței comise de Lungu Marcel și aprecierea posibilității sesizării din oficiu a instanței de insolvență în vederea destituirii lichidatorului Lungu Marcel în temeiul art. 71 alin. (1) lit. b) din Legea insolvenței, obligarea lichidatorului Lungu Marcel de a executa în temeiul art. 43 alin. (1) și art. 150 alin. (2) din Legea insolvenței plata sumei obligației masei în mărime de 1 761 388,75 lei datorate creditorului masei SRL „Naturvins”, încasarea în baza art. 73 alin. (3) din Legea insolvenței de la Lungu Marcel în beneficiul creditorului masei prejudiciul cauzat ca urmare a imposibilității executării obligației masei față de SRL „Naturvins” în mărime egală cu diferența dintre suma creanței datorate și suma disponibilă rămasă în masa debitoare a SA „Vinarii Răscăiețeni”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2017, a fost respinsă ca neîntemeiată contestația înaintată la 04 aprilie 2016 de către SRL „Naturvins” privind constatarea încălcărilor în acțiunile/inacțiunile lichidatorului Marcel Lungu în cadrul procedurii de insolvență a SA „Vinarii Răscăiețeni”.

La 14 februarie 2017, SRL „Naturvins” a declarat recurs nemotivat împotriva încheierii instanței de insolvență din 31 ianuarie 2017.

La 14 aprilie 2017, SRL „Naturvins” a declarat recurs motivat împotriva încheierii instanței de insolvență din 31 ianuarie 2017, solicitând admiterea acestuia și casarea încheierii contestate cu examinarea cauzei în fond și admiterea contestației.

În motivarea cererii de recurs a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o neîntemeiată.

Susține că SRL „Naturvins” a deținut și deține până în prezent o creanță a masei debitoare în mărime de 1 761 388,75 lei ce rezultă din contractul de păstrare a vinului preluat de lichidatorul SA „Vinarii Răscăiețeni” după intentarea procedurii de insolvență fapt ce corespunde în întregime cu prevederile art. 52 alin. (2) lit. b) din Legea insolvenței-continuarea executării contractelor după intentarea procedurii de insolvență.

Afirmă că administratorul autorizat Lungu Marcel în primul rând a ascuns toate datoriile masei rezultate din contractul de procesare a vinului cu SRL „Naturvins”, iar în al doilea rând nu a executat hotărârile adunării creditorilor din 28 iunie 2013 prin care s-a dispus expres acoperirea cheltuielilor din contul valorificării bunurilor masei debitoare.

Remarcă că datorită neexecutării obligațiilor sale și a hotărârii adunării creditorilor, lichidatorul Lungu Marcel este obligat să îi despăgubească pe toți participanții la procesul de insolvență pentru prejudiciul cauzat prin încălcarea obligațiilor ce îi revin, fapt rezultat expres din prevederile art. 73 alin. (1) din Legea insolvenței.

Consideră recurentul că inacțiunile lichidatorului Lungu Marcel constituie o abatere esențială de la prevedere legale stipulate în Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 și Legea cu privire la administratori autorizați nr. 161 din 18 iulie 2014, prin ce se încalcă grav drepturile SRL „Naturvins”.

La 24 mai 2017, SRL „Navibul-Us” a depus referință la recursul declarat, în care a invocat caracterul neîntemeiat și a solicitat respingerea acestuia.

La 06 iunie 2017, SRL „Naturvins” a depus obiecții la referința înaintată de către SRL „Navibul-Us”, considerând că acestea sunt absolut nefondate și nu afectează fondul recursului.

La 06 iunie 2017, lichidatorul SA „Vinarii Răscăiețeni”, Lungu Marcel a depus referință la recursul declarat, prin care a invocat caracterul neîntemeiat al acestuia și a solicitat respingerea lui ca fiind neîntemeiat și menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2017.

În conformitate cu art. 8 din Legea insolvenței, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Astfel, instanța de recurs constată că recurentul SRL „Naturvins” s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2017 la data de 14 februarie 2017, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind recursul în raport cu materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa încheierea Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2017 și de a restitui pricina spre rejudecare din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanță de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Potrivit art. 356 CPC, cererea de declarare a insolvenței se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvenței.

Reglementări similare se regăsesc și în dispozițiile art. 1 alin. (4) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, potrivit cărora procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

După cum se denotă din materialul probator, prin hotărârea Curții de Apel Economice din 07 iulie 2009, s-a intentat procesul de insolvență față de SA „Vinarii Răscăiețeni”, iar prin hotărârea adunării creditorilor din 03 noiembrie 2009 (proces-verbal nr. 1 din 03 noiembrie 2009) s-a decis aplicarea Planului de redresare a insolvenței SA „Vinarii Răscăiețeni”.

Ulterior, prin încheierea Curții de Apel Economice din 23 martie 2010, instanța de insolvență a confirmat Planul de redresare a insolvenței SA „Vinarii Răscăiețeni” elaborat de administratorul insolvenței, cu stabilirea termenului de executare a planului de 3 ani, cu stingerea integrală a datoriilor validate, în valoare totală de 2 401 637,23 lei. Respectiv, termenul de stingere integrală a creanțelor conform programului de stingere a creanțelor a fost data de 22 martie 2013.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2015, a fost destituit Busuioc Vladimir din funcția de administrator al insolvenței SA „Vinarii Răscăiețeni”, fiind desemnat în calitate de administrator al insolvenței Lungu Marcel. S-a obligat Busuioc Vladimir să transmită imediat lui Lungu Marcel, prin Act de predare-primire, actele de constituire ale activității economico-financiare a întreprinderii, ștampilele și cheile de la întreprindere, totodată s-a obligat Busuioc Vladimir să prezinte instanței de insolvență în termen de 14 zile un raport desfășurat care să cuprindă toate acțiunile administratorului insolvenței, din data desemnării până la data destituirii, privind fluxul mijloacelor bănești, executarea măsurilor de asigurare și acțiunile privind valorificarea masei debitoare a SA „Vinarii Răscăiețeni”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 aprilie 2015, a fost dispusă intentarea procedurii de faliment cu dizolvarea SA „Vinarii Răscăiețeni”, valorificarea și lichidarea masei debitoare, și desemnarea lui Lungu Marcel, deținătorul autorizației nr. 29 din 14 ianuarie 2015, în funcția de lichidator al SA „Vinarii Răscăiețeni”.

Este cert și faptul că la data de 04 aprilie 2016, SRL „Naturvins” a depus în instanță de insolvență o contestație cu privire la acțiunile/inacțiunile a administratorului insolvenței/lichidatorului, SA „Vinarii Răscăiețeni”, Lungu Marcel.

Însă, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2017, a fost respinsă ca neîntemeiată contestația înaintată la 04 aprilie 2016 de către SRL „Naturvins” privind constatarea încălcărilor în acțiunile/inacțiunile lichidatorului Marcel Lungu în cadrul procedurii de insolvență a SA „Vinarii Răscăiețeni”.

Instanța de recurs, însă, verificând concluziile instanței din încheierea recurată în raport cu argumentele recursului, constată că încheierea instanței de insolvență este una nemotivată, iar soluția dată în sensul respingerii contestației privind constatarea încălcărilor în acțiunile/inacțiunile lichidatorului Marcel Lungu, în cadrul procedurii de insolvență a SA „Vinarii Răscăiețeni”, este incertă și nu are putere de convingere.

În susținerea opiniei enunțate instanța de recurs reține prevederile art. 73 alin. (1) din Legea insolvenței, potrivit căruia administratorul/lichidatorul este obligat să îi despăgubească pe toți participanții la procesul de insolvență pentru prejudiciul cauzat prin încălcarea obligațiilor ce îi revin, conform prezentei legi.

Totodată, reieșind din prevederile alin. (2) al aceluiași articol, pentru comiterea de acțiuni ilegale în exercitarea atribuțiilor, administratorul/lichidatorul poartă răspundere disciplinară, materială, contravențională sau penală, conform legii.

Iar, conform alin. (3) dacă o creanță a masei debitoare generată printr-o acțiune a administratorului/lichidatorului nu poate fi executată pe deplin, administratorul/lichidatorul este obligat la despăgubiri față de creditorii masei. Răspunderea este exclusă doar în cazul în care, la nașterea creanței, administratorul/lichidatorul nu putea să prevadă că masa debitoare va fi insuficientă pentru executarea creanței ori în cazul în care a acționat cu acordul comitetului sau al adunării creditorilor.

Analizând circumstanțele speței prin prisma normelor de drept invocate supra, Colegiul conchide că instanță de insolvabilitate examinând contestația SRL „Naturvins” cu privire la acțiunile/inacțiunile a administratorului insolvabilității/lichidatorului, SA „Vinarii Răscăiețeni”, Lungu Marcel a motivat soluția de respingere a acesteia doar prin faptul că SRL „Naturvins” nu este creditor al masei debitoare, dar este creditor chirografar care urma să depună cerere de validare a creanțelor.

Instanța de recurs constată însă că soluția dată de instanță de insolvabilitate în sensul enunțat este una pripită și derivă din examinarea superficială a împrejurărilor ce permit constatarea, existenței sau lipsei temeiurilor de atragere la răspundere a administratorului/lichidatorului SA „Vinarii Răscăiețeni”, Lungu Marcel.

În susținerea opiniei enunțate, instanță de recurs va remarca că, instanța de insolvabilitate nu a verificat ce bunuri au fost scoase la licitație în procesul valorificării și lichidării masei debitoare a SA „Vinarii Răscăiețeni” și ce bunuri au fost vândute la licitație.

În același timp se impune a fi clarificat și faptul dacă SRL „Naturvins” a fost notificată înainte de scoaterea bunurilor la licitație.

La fel, nu au fost luate în calcul chestiunile care au fost examinate în privința SRL „Naturvins” la ședința Adunării creditorilor SA „Vinarii Răscăiețeni”, în proces de insolvabilitate, prin prisma procesului-verbal nr. 6 din 28 iunie 2013 și a procesului-verbal nr. 1 privind constatarea rezultatelor votării în cadrul ședinței Adunării creditorilor din 28 iunie 2013.

Judecarea superficială a cauzei este evidentă și prin aceea că instanță de insolvabilitate nu a supus controlului faptul neincluserii SRL „Naturvins” în tabelul creanțelor SA „Vinarii Răscăiețeni”, având în vedere că există hotărârea Judecătoriei Ștefan Vodă din 12 noiembrie 2012, prin care s-a dispus încasarea de la SA „Vinarii Răscăiețeni” în beneficiul SRL „Naturvins” a sumei de 1 725 888,75 lei cu titlu de prejudiciul material, a sumei de 25 000 lei cu titlu de taxa de stat și a sumei de 7 250 lei cu titlu de asistență juridică.

Reieșind din aceste considerente, era necesar ca instanță de insolvabilitate să stabilească faptul dacă administratorul/lichidatorul SA „Vinarii Răscăiețeni”, Lungu Marcel se face vinovat și urmează a fi tras la răspundere, inclusiv și prin prisma faptului că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 februarie 2015, a fost destituit Busuioc Vladimir din funcția de administrator al insolvabilității SA „Vinarii Răscăiețeni”, fiind desemnat în calitate de administrator al insolvabilității Lungu Marcel.

Sub aspectul celor relatate, este cert că întru soluționarea chestiunii supuse examinării, era necesar ca contestația SRL „Naturvins” privind constatarea încălcărilor în acțiunile/inacțiunile lichidatorului Lungu Marcel, în cadrul procedurii de insolvabilitate a SA „Vinarii Răscăiețeni”, să fi fost examinat conform cadrului legal relevant speței, pe când încheierea instanței nu conține o argumentare clară din care ar rezulta corectitudinea soluției la care s-a ajuns.

În aceste condiții este evident că instanță de judecată examinând pricina nu s-a pronunțat asupra tuturor aspectelor juridice, nu a stabilit cu certitudine circumstanțele importante întru soluționarea justă a cerințelor înaintate de SRL „Naturvins”, situație care duce la imposibilitatea instanței de recurs să exercite controlul judiciar asupra soluției date și să verifice temeinicia și legalitatea încheierii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

Pe cale de consecință și în sensul art. 6 alin. (1) al Convenției, instanță de recurs ține să menționeze că instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii.

Or, obligația de motivare a hotărârilor judecătorești se regăsește și în jurisprudența constantă a Curții Europene pentru Drepturile Omului și își are izvorul în dreptul oricărei părți în cadrul unei proceduri să prezinte judecătorului observațiile și argumentele sale (CEDO, hotărârea Werner c. Austria din 24.11.1997), combinat cu dreptul părților și că aceste observații și argumente să fie examinate în mod efectiv (CEDO, hotărârea Van de Hurk c. Olanda din 19.04.1994), iar obligația de motivare a hotărârilor este singurul mijloc prin care se poate verifica respectarea drepturilor menționate anterior, ca piloni de bază ai dreptului la un proces echitabil.

Distinct de cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, a casa hotărârea primei instanțe și a remite pricina spre judecare în prima instanță.

La judecarea pricinii instanța de insolvabilitate urmează să țină cont de cele menționate, creând condiții obiective și reale participanților la proces și judecând pricina, să emită o încheiere întemeiată și legală.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. b) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Societatea cu Răspunderea Limitată „Naturvins”.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2017, în cauza civilă la cererea introductivă depusă de Inspectoratul Fiscal de Stat raionul Ștefan-Vodă cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de Societatea pe Acțiuni „Vinarii Răscăiețeni”, cu remiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, pentru rejudecarea contestației Societății cu Răspunderea Limitată „Naturvins” privind constatarea încălcărilor în acțiunile/inacțiunile lichidatorului Lungu Marcel în cadrul procedurii de insolvabilitate a Societatea pe Acțiuni „Vinarii Răscăiețeni”, de către același complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva